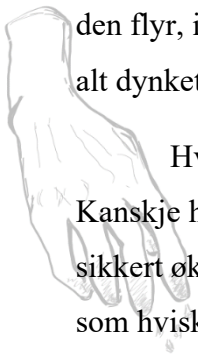

Lekeregler

Om hatprat og hatefulle ytringer i hverdagen

Globalisering, sosiale medier, anonyme skravleforum, en strøm av informasjon omfavner oss som hundreårets snøstorm. Ord faller ned fra himmelen, blir liggende som et tynt lag på bakken. Kanskje smelter de? Nei, de smelter ikke, snøstormen øker i styrke, snøflakene er overalt rundt oss. De faller ned på små barn, ungdom, voksne, til og med de eldste som har mistet meningen med livet. Så uskyldige og hvite de er, små ord, faller tett, tar plass på luer, pannebånd, i det blonde og svarte håret og hvisker. De hvisker om stort og smått, redder liv, driver andre helt fra vettet. Se der, til høyre, to hender former snøen til noe, mon tro hvem som har blåst liv i denne handlingen. Hva blir det? En snøball? Og i den? Så vanskelig å vite, jeg ser ikke, men nå en rask bevegelse.

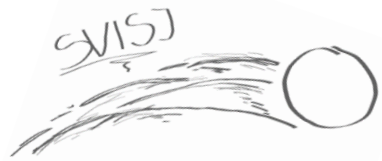
Snøballen er kastet, den flyr som om den har vinger. En engel? Djevelen hadde også vinger en gang, så hvem vet. Hvem vet? Den fortsetter tross gravitasjonskraften som trekker den nedover, på tross av at en liten sommerfugl står den i veien. Vinden blåser imot, men det forandrer ingenting. Hvis det hadde vært en tegneserie kunne vi ha tegnet tre streker der den flyr, i tillegg til noen dråper som detter fra hånden den ble kastet med. Hånden var tross alt dynket i hat.

Hvilken farge har hat? Blå er for tristhet, og rød er for sinne, men hvordan er hat? Kanskje hat burde være svart? Eller? Grå, hat kan være en grå og seig masse som sakte, men sikkert øker sitt volum. Hvordan er det mulig? Ordene, snøflakene som hatet baserer seg på, som hvisket om snøballen er tross alt hvite. Det er så vanskelig å vite hvordan hat oppstår, hvorfor noen lar seg lure og friste til å kaste en snøball fylt med grus. Kunnskapen som derimot ligger rett foran oss alle er at hat ikke stopper, det drives videre av andre.

Snøballen fortsetter, den er tung, fylt med så mye. Strekene blir stadig lengre og lengre, den skal aldri stoppe, selv når den når målet. Målet den beveger seg mot kan ikke flytte på seg. Det står stille, der noen satte det. Der skulle det stå, trygt urørlig, for lenge. Dessverre blir det angrepet, helt uten advarsel. Hvordan vil det gå?

Snøballen er 5 cm unna, vi kan høre lyden den lager, i tegneserien skriver vi «svisj», men det er så mye mer. Under en vakker himmel kunne noen ha trodd at den ikke har noe betydning, men det har den. Alt som er hardt eller skarpt kan såre. 4 cm unna, snøballen er så lett som en fjær, helt utenkelig, og ingen stopper den. 1 cm unna, hånden som kastet den er for lengst puttet i lommen, den bryr seg ikke, er helt urørt av det som vil komme. Kanskje det ikke er så rart? Den var dynket i hat, var opplært til å tro at det er riktig. Jeg får lyst til å stoppe snøballen, det er jo ikke riktig, men jeg tør ikke. Jeg vet at flere opplever det slik, de vet at dette ikke er i orden. De vet at man ikke skal dynke hender i hat, men tør ikke å stå imot og ender opp med å gjøre det samme.

Millimeter unna målet nå, vi vet at noe vil skje, men vi tror at det ikke angår oss. Så treffer snøballen. Nå ser vi det tydelig, den er fylt med grus, i løpet av sin lange flytur har den også rukket å få et lag med is ytterst. Sammenstøtet kommer til å bli hardt, jeg hører smellet når den treffer. Sekunder senere hører jeg et nytt «svisj», og et nytt, to til, tre til, jeg mister tellingen. Deretter flere harde smell. Plutselig er en snøballkrig i gang, men stopp opp litt her, vent, observer, hør. Det er ikke alle som er med, noen observerer, ler litt for seg selv, andre reagerer ikke. Så er det en forbipasserende, kom akkurat ut døren og havnet midt oppi alt dette.

Jeg tror ikke at hun er vant til vinteren, er litt mørkere i huden enn de andre, men hun prøver. Et par med ski under armen og termos i sekken, mest sannsynlig fylt med kakao. Er det en kvikk lunsj som stikker opp fra venstre baklomme? Så norsk som det går an å bli går hun ut i den kalde vinterluften, prøver å passe inn. Hun har troen, har tenkt på dette lenge før hun våget seg ut, men hva skjer? Noen har oppdaget henne, en snøball, mer en isklump egentlig treffer henne i hodet. En til, nå i armen, jeg ser en liten tåre brøyte vei gjennom snøen i ansiktet. Hun trekker seg tilbake, angrer, dette skal ikke skje igjen. Lignende scenarioer gjentar seg, en eldre mann med en rullator, ei ung kvinne med to barn, to gutter som holder hender. Alle de trekker seg tilbake, prøver å forsvinne.

Vent, hva skjedde der? Han tynne med mørke briller trakk akkurat på skuldrene og gikk videre. En ny snøball treffer han midt i ryggen. Se på han, han retter seg opp, løfter hodet høyre og fortsetter med staven sin strukket forover. En liten jente ser dette gjennom en halvtrukket gardin. Hun åpner vinduet, tar et snøflak i hånden og blåser nytt liv i den.

Den er så vakker der den glitrer, detter ned på tungen til en skolegutt. Han legger seg ned i snøen blant alt dette kaoset, midt i snøballkrigen og lager en engel, en forbipasserende smiler.

Samtidig er en snøball på vei mot en ungdom med krykker. Rett før han blir truffet er det en blond, kraftig bygd mann som stiller seg foran. Han tar imot snøballen med brystet og bøyer seg ned. Tar opp litt snø, ser nøye på det, former deretter en snøball, studerer den nøye igjen. Ungdommene med krykkene holder på å forsvinne bak hjørnet, men mannen stopper han og viser frem snøballen. Ungdommen tar bort en liten stein som mannen overså. Sammen kaster de snøballen som kun består av rent hvit snø. Det kommer ingen dråper fra hendene deres, de drives ikke av hat, snøballen lager ikke et dunk når den treffer målet. Den omformes til en sky av ord, den er myk, samtidig som den har et budskap.

Jenten bak gardinen er der fortsatt, men hun er ikke alene. Alle unge mennesker, alle barn observerer, ser på hva de voksne gjør med snøen, med ordene. I morgen blir det deres tur til å dra ut og leke, men det er i dag reglene settes. De må få vite at alle kan være med, at det er lov å kaste snøballer så lenge de er av snø. At ord kan være vakre som engelen i snøen. Til slutt det viktigste, at de kan bryte inn når leken går ut av kontroll, stå frem som forbilder og tørre å være seg selv.